

Diagnoza potrzeb Szkoły Podstawowej im. J. Szelesta w Dębskiej Woli

Na potrzeby:

**Działania 08.02 Podnoszenie jakości
kształcenia podstawowego**

**Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego
2021-2027**

**Rozszerzenie oferty szkoły o zajęcia rozwijające jakość edukacji m.in.
poprzez:**

- zajęcia dodatkowe rozwijające zainteresowania uczniów, min. w zakresie dwujęzyczności;**
- zajęcia dodatkowe wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów;**
- zajęcia dodatkowe w zakresie wsparcia psychologicznego;**
- wsparcie w zakresie edukacji włączającej;**
- doskonalenie kompetencji kadry;**
- wsparcie rodziców/ opiekunów dzieci poprzez wspólne określenie indywidualnych potrzeb dzieci i rozwijanie ich potencjału edukacyjnego**

1. Dane ogólne o Szkole Podstawowej im. Jakuba Szelesta w Dębskiej Woli

Szkoła Podstawowa im. Jakuba Szelesta w Dębskiej Woli mieści się przy ul. Szlacheckiej 173 w Dębskiej Woli. Organem prowadzącym jest Miasto i Gmina Morawica, natomiast organ sprawujący nadzór pedagogiczny to Świętokrzyski Kurator Oświaty.

Szkoła znajduje się na obszarze wiejskim, w odległości ok. 20 km od miasta Kielce, co utrudnia uczniom udział w różnych formach rozwijania pasji i zainteresowań oraz w zajęciach, które pomagałyby w wyrównywaniu różnego rodzaju deficytów. Chlubą placówki jest istniejący od 2000r. wokalny zespół folklorystyczny Małe Wolanecki, który odnosi sukcesy na poziomie ogólnopolskim. Ważną rolę wychowawczą odgrywa także działająca w palcówce Drużyna Harcerska. Od 2010r. W szkole funkcjonuje także oddział przedszkolny.

Szkoła stara się organizować zajęcia dodatkowe, stwarzające uczniom szansę na indywidualny rozwój, jednak nie ma możliwości, by w pełni zaspokoić potrzeby dzieci i młodzieży w tym zakresie.

Baza szkoły

Szkoła mieści się w malowniczo zlokalizowanym budynku otoczonym parkiem.

Bazę placówki stanowią: sale lekcyjne wyposażone w laptopy z dostępem do Internetu, tablice interaktywne, rzutniki; sala gimnastyczna z balkonem; sala zabaw; pracownia komputerowa; biblioteka wyposażona w komputery z dostępem do Internetu; pokój nauczycielski; szatnia; 2 boiska sportowe; dwa place zabaw w parku znajdującym się przy szkole; gabinet pielęgniarstwa.

Szkoła Podstawowa w Dębskiej Woli została założona 1902 roku. W 1945 r. na cele szkolne przekazany został budynek dworski wraz z przyległym terenem. W 1993r. przystąpiono do rozbudowy szkoły. Działania związane z budową nowego skrzydła i sali gimnastycznej rozpoczęły się w 1995r. Dokonano wówczas rozbudowy szkoły o cztery klasy lekcyjne i salę gimnastyczną, a także wyremontowano starą część obiektu.

2. Dane statystyczne

Dane dotyczące uczniów

Liczba uczniów w klasach I-VIII w roku szkolnym 2023/2024 w Szkole Podstawowej im. J. Szelesta w Dębskiej Woli wynosi 124. Klasy liczą od 12 do 25 osób.

Płeć	Liczba uczniów
chłopcy	65
dziewczynki	59
ogółem	124

Dane dotyczące nauczycieli

W Szkole Podstawowej im. J. Szelesta w Dębskiej Woli pracuje 21 nauczycieli, w tym 19 kobiet i 2 mężczyzn. Na stanowisku psychologa, pedagoga szkolnego i specjalnego, terapeuty pedagogicznego oraz logopedy pracują kobiety. Wszyscy nauczyciele mają wykształcenie wyższe magisterskie, wiele osób posiada uprawnienia do nauczania kilku przedmiotów. Nauczyciele chcą podnosić swoje kompetencje zawodowe poprzez szkolenia, kursy dotyczące dydaktyki, wychowania i opieki.

3. Analiza problemów i potrzeb szkoły

W roku szkolnym 2023/2024 do szkoły uczęszcza dwoje dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. Uczniowie ci wymagają szczególnego wsparcia w formie zajęć rewalidacyjnych oraz indywidualizacji pracy na lekcji. 31 uczniów objętych jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie zajęć dodatkowych. Są to zajęcia dla osób z problemami o charakterze dyslektycznym oraz z trudnościami dydaktycznymi. Ponad 50 uczniów wymaga stałego wsparcia psychologa i pedagoga. W opinii tych specjalistów i na podstawie dokumentacji szkolnej można stwierdzić, że uczniowie ci borykają się z

następującymi problemami: niską samooceną, poczuciem bezradności wobec problemów i niepowodzeń szkolnych, trudnościami w budowaniu dobrych relacji z rówieśnikami, radzeniem sobie z gniewem i agresją, radzeniem sobie ze stresem, właściwym wyrażaniem emocji. Istnieje zatem potrzeba organizacji zajęć, które rozwijają kompetencje emocjonalno-społeczne, np. TUS, zajęcia artystyczne, sportowe sprzyjające wyciszeniu negatywnych emocji oraz promowaniu pozytywnych form ekspresji poprzez sztukę w różnych jej odsłonach. Wielu uczniów ma problemy z koncentracją uwagi i wykazuje niską motywację do nauki. To z kolei przyczynia się do kolejnych niepowodzeń szkolnych, o czym świadczą niezadowolające wyniki diagnoz czy wyniki uzyskiwane przez uczniów na egzaminach zewnętrznych. Stąd potrzeba podjęcia działań sprzyjających podniesieniu wyników kształcenia z przedmiotów egzaminacyjnych, zaproponowania atrakcyjnych sposobów poszerzania wiedzy polonistycznej, matematycznej czy z zakresu nauczania języków obcych. Wskazane problemy powodują, że uczniowie nie potrafią ambitnie planować własnej ścieżki kształcenia i późniejszej kariery zawodowej. Dlatego należy zorganizować zajęcia zawodoznawcze dla wszystkich uczestników projektu, tak by znali swoje mocne i słabe strony oraz świadomie kształtowali własną przyszłość.

Na podstawie przeprowadzanej systematycznie diagnozy logopedycznej oraz obserwacji wychowawców klas i rozmów z rodzicami dzieci można stwierdzić, że obecnie 11% uczniów ma problemy wymagające pomocy logopedycznej z powodu zaburzeń artykulacyjnych czy słuchu fonemowego.

Na podstawie ankietowania oraz obserwacji stwierdza się, że istnieje także problem zbyt niskiej aktywności fizycznej dzieci i młodzieży. W opinii rodziców i nauczycieli dzieci spędzają zbyt wiele czasu przed ekranem komputera, co przyczynia się do powstawania problemów zdrowotnych, m.in. wad postawy. Stąd potrzeba podjęcia działań służących promocji zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej.

Aby zanalizować potrzeby szkoły, przeprowadzono ankiety wśród nauczycieli, uczniów i ich rodziców. Dokonano także analizy dokumentów w zakresie oferty zajęć pozalekcyjnych, liczby uczniów z niepełnosprawnościami, wymagającymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Badaniom ankietowym poddano grupę 49 uczniów klas IV-VIII; 47 rodziców oraz 11 nauczycieli.

Wyniki badań ankietowych

Rodzice uczniów

Ankietowani rodzice uczniów twierdzą, że ich dzieci chętnie biorą udział w zajęciach dodatkowych organizowanych w szkole (60%), są to głównie zajęcia z języka polskiego, matematyki, artystyczne i harcerstwo. Oceniają, że liczba zajęć dodatkowych jest zbyt mała (38%) bądź nie mają zdania na ten temat. Żaden z rodziców nie uznał, że liczba zajęć dodatkowych w szkole jest zbyt duża. Respondenci dostrzegają pozytywny wpływ tych zajęć na rozwój psychofizyczny swojego dziecka. Uważają, że szkoła potrafi trafnie diagnozować potrzeby dzieci i organizować zajęcia dobrze do nich dopasowane, jednak obecna oferta zajęć dodatkowych jest niewystarczająca, więc powinna być zmodyfikowana i poszerzona (63%). W opinii respondentów do prawidłowego rozwoju młodych ludzi nie wystarczą zwykłe zajęcia szkolne. Ankietowani rodzice widzą potrzebę rozszerzenia oferty szkoły o zajęcia dodatkowe z języków obcych, sportowe, artystyczne, z matematyki, psychologiczno-pedagogiczne, zajęcia z robotyki. Większość respondentów stwierdziła, że optymalna liczba godzin zajęć dodatkowych to 1-2 godziny tygodniowo, gdyż największą przeszkodą w udziale dziecka w zajęciach jest zmęczenie.

Rodzice widzą potrzebę kształcenia u swoich dzieci następujących umiejętności: rozwiązywania problemów, odpowiedzialności za własne postępowanie, współpracy w zespole, radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych, sprawnego posługiwania się językiem obcym.

Uczniowie

W poprzednim roku szkolnym 54% ankietowanych uczestniczyło w zajęciach dodatkowych organizowanych przez szkołę. Były to głównie zajęcia sportowe, z matematyki, języka polskiego i harcerstwo. Uczniom „trudno powiedzieć” (44%), czy ilość zajęć dodatkowych w szkole jest wystarczająca oraz czy powinny te zajęcia być zmienione (42%). Ponad 40%

ankietowanych wyraziło opinię, że zajęcia powinny być dobrane do ich potrzeb i możliwości, nie powinno ich być za dużo, ważna jest dla nich dowolność w wyborze zajęć.

Ankietowani uczniowie uważają, że każde zajęcia dodatkowe wywierają pozytywny wpływ na ich rozwój. Wyrażają chęć uczestnictwa w zajęciach dodatkowych. W szczególności zainteresowani są zajęciami sportowymi, artystycznymi i z języków obcych oraz harcerstwem. Uważają, że zajęcia dodatkowe powinny być w wymiarze 1-2 godz. tygodniowo. Największą przeszkodą w udziale w zajęciach dodatkowych jest w opinii uczniów zmęczenie (39%). 45% respondentów odpowiedziało, że nie uczestniczy w żadnych zajęciach dodatkowych poza szkołą. Uczniowie chcieliby nabyć umiejętności rozwiązywania problemów oraz odpowiedzialnego postępowania w życiu. Bardzo istotne są w ich ocenie umiejętności: sprawnego posługiwania się językiem obcym, przedsiębiorczość, umiejętności matematyczne.

Nauczyciele

W opinii ankietowanych nauczycieli uczniowie chętnie biorą udział w zajęciach dodatkowych, które stanowią bardzo ważny element procesu dydaktycznego i mają znaczący wpływ na wszechstronny rozwój dzieci (73% ankietowanych). Zajęcia te powinny być realizowane zgodnie z potrzebami uczniów określonymi w formie diagnozy (82%). Największa liczba respondentów widzi potrzebę organizacji zajęć artystycznych, sportowych, z języków obcych, matematyki, zajęć psychologiczno-pedagogicznych. Ponad połowa badanych dostrzega potrzebę modyfikacji oferty zajęć dodatkowych w stosunku do roku ubiegłego (55%). Większość kadry jest zainteresowana prowadzeniem zajęć dodatkowych w szkole (72%) w wymiarze 1-2 godzin tygodniowo. Zdaniem 73% ankietowanych najistotniejszym ograniczeniem w zakresie udziału uczniów w zajęciach dodatkowych jest zmęczenie dzieci. Nauczyciele widzą potrzebę rozwijania u uczniów umiejętności takich jak: rozwiązywanie problemów, współdziałanie w zespole, rozwiązywanie konfliktów, motywacja uczniów do nauki, przyjmowanie odpowiedzialności za naukę i postępowanie.

Większość ankietowanych nauczycieli (82%) systematycznie podnosi swe kompetencje zawodowe; jest zainteresowana podniesieniem swoich kwalifikacji lub kompetencji, zwłaszcza jeśli nie będzie musiała ponosić kosztów uczestnictwa w formach kształcenia (55%). Kadra pedagogiczna preferuje szkolenia (do 10 godzin), szkolenia rady pedagogicznej i szkolenia e-learningowe. Do udziału w doskonaleniu zawodowym zachęcają ankietowanych w największym stopniu materiały edukacyjne, które mogą wykorzystać w pracy (80%). Nauczyciele podają szerokie spektrum zainteresowań formami doskonalenia, dotyczącymi

różnych obszarów ich pracy. W zakresie wspierania rozwoju dziecka młodszego nauczyciele zainteresowani są głównie następującą tematyką: kształcenie umiejętności społecznych dzieci, osiąganie przez nie samodzielności oraz rozwijanie aktywności i kreatywności dziecka. Respondenci wskazali m.in. potrzebę doskonalenia zawodowego w zakresie: podnoszenia jakości kształcenia, pracy z uczniami o specjalnych potrzebach, edukacji włączającej, metod i form pracy z uczniami z dysfunkcjami (wzrok, słuch, mowa, ruch), metod i form pracy z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną oraz zaburzeniami zachowania (np. ADHD), metod i form pracy z uczniem ze spektrum autyzmu (w tym z zespołem Aspergera), technik arteterapeutycznych w pracy z uczniem ze SPE, wykorzystania elementów integracji sensorycznej w pracy. Ponadto większość ankietowanych nauczycieli chciałaby rozwijać swe kompetencje wychowawcze, profilaktyczne i dotyczące bezpieczeństwa. Obszary tematyczne szkoleń szczególnie interesujące nauczycieli to: pozytywna dyscyplina w klasie szkolnej; procedury interwencyjne w trudnych sytuacjach kryzysowych; profilaktyka agresji, bezpieczeństwo dziecka (np. cyberprzemoc); zachowania prowokacyjne, manipulacje uczniowskie, twórcze rozwiązywanie konfliktów w szkole, inteligencja emocjonalna (zarządzanie emocjami), pierwsza pomoc przedmedyczna, trening umiejętności wychowawczych, budowanie autorytetu nauczyciela. W zakresie tematyki związanej z osobistym rozwojem nauczycieli interesują ich zagadnienia: radzenia sobie ze stresem, neurologia i psychologia uczenia się i nauczania, kompetencje TIK, sztuka wystąpień publicznych; wykorzystanie ewaluacji własnych działań w celu podniesienia jakości pracy. W zakresie zarządzania oświatą ankietowani chcieliby poszerzyć swą wiedzę na temat prawa oświatowego i zmian w przepisach.

Atutem szkoły jest doświadczona kadra pedagogiczna – 91% ankietowanych nauczycieli ma staż pracy powyżej 10 lat; 91% respondentów to kobiety.

Wnioski

Z przeprowadzonych badań uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli wynika, że każda z grup dostrzega podobne problemy i sygnalizuje potrzebę organizacji zajęć dodatkowych dla dzieci. Ankietowani wskazują jednorodne obszary wymagające wsparcia w postaci zajęć. Znaczącą pomocą byłby zakup pomocy dydaktycznych koniecznych do efektywnej realizacji

lekcji dodatkowych. Ważne dla podniesienia jakości pracy szkoły jest także zorganizowanie odpowiednich szkoleń dla kadry pedagogicznej, która wyraża chęć poszerzania swoich kompetencji poprzez uczestnictwo w różnych formach doskonalenia zawodowego.

Zajęcia dodatkowe

1. Trening Umiejętności Społecznych oraz zajęcia antydyskryminacyjne - Zajęcia będą prowadzone przez psychologa szkolnego, który będzie realizować tematykę z obszaru kompetencji społecznych; walki ze stresem, podnoszenia poziomu komunikacji, w tym też działań tzw. antydyskryminacyjnych.
2. Zabawy matematyczne w klasach I-III- zajęcia korzystnie wpłyną na rozwój umiejętności logicznego myślenia; dzięki nim uczniowie będą nabywać sprawność rachunkową, dostrzegać, że umiejętności matematyczne są nieodzowne w życiu codziennym.
3. Warsztaty fotografii i animacji poklatkowej - Zajęcia z elementami arteterapii dla uczniów klas 4-8 – celem tych zajęć będzie rozwijanie wrażliwości, wyobraźni i twórczego myślenia, a także wskazywanie sposobów radzenia sobie z problemami emocjonalnymi
4. Zajęcia dwujęzyczne „Ekologia po angielsku” – celem ich będzie rozwijanie kompetencji językowych uczniów w połączeniu z realizacją tematyki dotyczącej ekologii.
5. Zajęcia sportowo – taneczne - zajęcia mające na celu kształtowanie wrażliwości artystycznej uczniów, wdrażanie ich do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz dbałości o własne zdrowie i kondycję fizyczną.
6. Zajęcia rozwijające kompetencje w zakresie posługiwania się językiem ojczystym- zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych (dysleksja, zagrożenie dysleksją, trudności z rozumieniem, wykorzystywaniem i tworzeniem informacji).
7. Doradztwo zawodowe dla wszystkich uczestników projektu - celem tych zajęć jest kształtowanie pożądanej postawy wobec pracy i edukacji; pomoc w planowaniu własnej ścieżki nauki i kariery zawodowej; rozpoznawanie predyspozycji do różnych zawodów, poznawanie rynku pracy. Zajęcia będą obejmowały wycieczki do zakładów pracy oraz spotkania z osobami wykonującymi ciekawe zawody. W ramach zajęć poruszona będzie tematyka dotycząca zagadnień antydyskryminacyjnych związanych z kwestią płci i niepełnosprawności.

8. Zajęcia dwujęzyczne – „Sztuka po niemiecku”; celem ich będzie rozwijanie kompetencji językowych uczniów w połączeniu z realizacją tematyki dotyczącej różnych dziedzin działalności artystycznej.

9. Zajęcia logopedyczne – celem zajęć będzie niwelowanie zaburzeń, m.in. zaburzeń dyslektycznych, słuchu fonemowego, artykulacji oraz rozwój poprawnej wymowy. Zajęcia będą prowadzone w grupach według przyjętego indywidualnie dla każdego dziecka programu (na podstawie diagnozy).

10. Zajęcia o charakterze terapeutycznym z dziećmi z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i opiniami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej – prowadzone przez pedagoga specjalnego - zakres wsparcia dla każdego dziecka będzie określony na podstawie diagnozy indywidualnych potrzeb i możliwości. Podczas zajęć będą stosowane elementy integracji sensorycznej, muzykoterapii, metody dobrego startu, ćwiczenia rozwijające percepcję wzrokową i słuchową oraz możliwości intelektualne.

W ramach realizacji ww. zajęć uwzględniona będzie współpraca z rodzicami, w celu określenia indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.

Pomoce dydaktyczne:

1. Trening umiejętności społecznych oraz zajęcia antydyskryminacyjne
 - Pomoce Terapeutyczne TUS, np. Zestaw LUMICO - Emocje, Relacje, Reakcje, Zasoby - karty do coachingu, warsztatów, terapii i mentoringu
2. Zabawy matematyczne dla klas I-III.
3. Zajęcia dwujęzyczne „Ekologia po angielsku”
 - Szkiełka do mikroskopu
4. Zajęcia sportowo – taneczne
 - głośnik przenośny z mikrofonem
5. Zajęcia rozwijające kompetencje w zakresie posługiwania się językiem ojczystym
 - Zestaw pomocy Ortograffiti
6. Doradztwo zawodowe dla wszystkich uczestników projektu

- Ryś w gąszczu zawodów

7. Zajęcia dwujęzyczne „Sztuka po niemiecku”

- sztalugi, farby, pędzle, paletki malarskie, zestaw do rysowania, podobrazie

8. Zajęcia logopedyczne – celem zajęć będzie niwelowanie zaburzeń m.in. zaburzeń dyslektycznych, słuchu fonemowego, artykulacji oraz rozwój poprawnej wymowy.

- gra „Dlaczego ryba sobie pływa”

- dmuchajka czteropak

9. Zajęcia o charakterze terapeutycznym z dziećmi z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego oraz z opiniami – prowadzone przez pedagoga specjalnego - zakres wsparcia dla każdego dziecka będzie określony na podstawie diagnozy ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Podczas zajęć będą stosowane elementy integracji sensorycznej, muzykoterapii, metody dobrego startu, ćwiczenia rozwijające percepcję wzrokową i słuchową oraz możliwości intelektualne.

- Dźwięki naszego otoczenia - zgadywanki obrazkowo-dźwiękowe

- Klocki konstrukcyjne BRiK

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej im. Jakuba Szelesta
w Dąbskiej Woli
Monika Pabian
mgr **Monika Pabian**